

Dosarul nr. 1ra-396/2022
(1-21002314-01-1ra-17032022)

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

20 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Nadejda TOMA
Liliana CATAN
Ion GUZUN

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Țurcanu Svetlana, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2021, în cauza penală privind-l pe

SHORBAJI Ebrahim, născut la XXXXX,
domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 06.01.2021 – 23.04.2021;

Instanța de apel: 17.06.2021 – 29.11. 2021;

Instanța de recurs: 17.03.2022- 20.04.2022.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 23 aprilie 2021, *cauza fiind examinată conform prevederilor art. 364^l Cod de procedură penală*, Shorbaji Ebrahim a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 3(trei) ani, și dispusă de a nu fi executată, dacă inculpatul în perioada de probațiune nu va săvârși o nouă infracțiune și prin respectarea condițiilor probațiunii, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

În conformitate cu prevederile art. 90 alin. (6) pct. a) Cod penal, a fost pus în sarcina lui Shorbaji Ebrahim, ca în perioada de probațiune fixată, să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent.

A fost încasat de la Shorbaji Ebrahim în beneficiul statului suma de 1440 lei cu titlu de cheltuieli judiciare, suportate pentru efectuarea Raportului de expertiza

judiciara nr.202002D1703 din 29.09.2020 și Raportului de expertiza judiciara nr.34/12/1-R-4057 din 09.12.2020.

A fost admisă parțial solicitarea părții vătămate și s-a dispus încasarea de la Shorbaji Ebrahim în beneficiul lui Gorea Mert a sumei de 5000 lei cu titlu de cheltuieli judiciare pentru acordarea asistenței juridice, în rest solicitarea privind încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate a cheltuielilor judiciare pentru acordarea asistenței juridice a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată și civilă Gorea Mert, în partea încasării prejudiciului material, fiind dispusă încasarea de la Shorbaji Ebrahim în beneficiul lui Gorea Mert suma de 15.000 lei cu titlu de prejudiciu material în legătură cu venitul ratat. În rest acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată și civilă în partea încasării prejudiciului material, a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată și civilă Gorea Mert în partea încasării prejudiciului moral, fiind dispusă încasarea de la Shorbaji Ebrahim în beneficiul lui Gorea Mert suma de 30.000 lei cu titlu de prejudiciu moral, în rest acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată și civilă Gorea Mert, în partea încasării prejudiciului moral a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

A fost admisă integral acțiunea civilă înaintată de către partea civilă „Compania Națională de Asigurări în Medicină”, fiind dispusă încasarea de la Shorbaji Ebrahim în beneficiul părții civile „Compania Națională de Asigurări în Medicină” suma de 6558,55 lei, cu titlu de cheltuieli pentru acordarea asistenței medicale, suportate din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală, gestionate de CNAM.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Shorbaji Ebrahim, la 29 august 2020, aproximativ la ora 01:50, conducând automobilul de model „BMW 640i”, cu XXXXX, pe XXXXX, imediat după intersecția cu XXXXX, neglijând faptul că se deplasează pe un sector de drum dirijat de indicatorul rutier de avertizare 5.50.1 care semnifică „Trecerea pentru pietoni”, nu a manifestat prudență sporită la trafic, nu a ținut permanent cont de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei, benzii de circulație și a modalității de conducere a vehiculului, prin ce a încălcat prevederile pct.45 alin.(1) și (2) al Regulamentului Circulației Rutiere, care prevede că: „1) conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră. 2) În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului.” și, observând pe

direcția sa de deplasare pietonul care s-a angajat în traversarea părții carosabilului de la stânga spre dreapta relativ deplasării automobilului, nu a redus viteza și nu a stopat, dar a schimbat direcția de deplasare a automobilului în dreapta prin ce a ignorat prevederile pct.39 alin.(1) din Regulamentul Circulației Rutiere, care stipulează că: „Înainte de începerea deplasării, reîncolonării sau altei schimbări a direcției de mers, conducătorul de vehicul trebuie să se asigure că această manevră va fi executată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic” și ca urmare cu partea laterală stângă din față a automobilului, a comis tamponarea pietonului GOREA Mert, cauzându-i conform Raportului de expertiză judiciară nr.202002D1703 din 29 septembrie 2020, vătămare corporală gravă manifestată prin: fractura cominutivă a femurului drept în treimea proximală cu implicarea canalului medular; fractură cominutivă a osului tibian stâng în treimea proximală cu implicarea canalului medular și deplasarea fragmentelor; plăgi contuze la 3/27 nivelul articulației cotului drept și articulația genunchiului drept, excoriații multiple la nivelul membrelor inferioare.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Shorbaji Ebrahim, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, individualizată prin *„încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare gravă a integrității corporale și a sănătății”*.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către procuror și avocatul Roșca Maxim în interesele inculpatului, prin care au solicitat casarea sentinței Judecătoriei Chișinău.

3.1. Procurorul a solicitat casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care a-i aplica lui Shorbaji Ebrahim pedeapsa cu închisoare pe un termen de 3 ani cu executarea în penitenciar de tip deschis cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În motivarea apelului s-a indicat că, pedeapsa stabilită lui Shorbaji Ebrahim este una prea blândă, și nu este echitabilă în cazul în care acesta nu a recuperat paguba materială, nici morală părții vătămate, nu a intervenit cu un ajutor fizic, cunoscând că partea vătămată este imobilizată la pat pentru o perioadă nedeterminată de timp, nu s-a interesat de necesitățile acesteia, manifestând astfel indiferență totală față de persoana care din vina lui a ajuns într-o situație gravă a sănătății, nu în ultimul rând, urmare a acțiunilor infracționale ale inculpatului, partea vătămată Gorea Mert a rămas fără loc de muncă.

Astfel, executarea pedepsei reale ar fi în acord cu principiul proporționalității, luându-se în vedere fapta comisă și urmările produse, în corespundere cu prevederile art. 7 alin. (1) Cod penal, care expres prevede că la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. În acest

sens atât de acuzare cât și de instanță nu au fost stabilite careva circumstanțe atenuante.

Insistă că, circumstanțele reale și personale reținute în sarcina lui Shorbaji Ebrahim, indică la faptul că pentru a atinge scopul pedepsei prevăzut de legiuitor la art. 61 Cod penal, cel mai eficient mijloc de corectare a acestuia este aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis.

3.2 Avocatul Roșca Maxim în interesele inculpatului a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) Cod penal și în baza acestei legi să fie stabilită pedeapsa minimă sub forma de amendă.

În motivarea apelului său avocatul a menționat despre faptul aplicării unei pedepse prea dure în raport cu circumstanțele cauzei și personalitatea inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2021, apelurile procurorului și avocatului Roșca Maxim în interesele inculpatului au fost respinse ca nefondate, sentința s-a menținut fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate în faza de urmărire penală, acceptate de inculpat, o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, după indici calificativi „*încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare gravă a integrității corporale și a sănătății*”.

Referitor la stabilirea pedepsei penale inculpatului, instanța de fond a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunilor grave prin prisma prevederilor art. 16 Cod penal, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită din imprudență, de personalitatea inculpatului care anterior nu a fost condamnat, nu se află la evidență la medicul psihiatru și narcolog, este student.

La caz, instanța de apel considera că anume această pedeapsă este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpat, iar pedeapsă stabilită inculpatului este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social al faptei comise de inculpat, cât și personalitatea lui.

Luând în considerație aspectele art. 90 alin. (1) Cod penal, s-a ajuns la concluzia că inculpatul poate fi reeducat fără a fi izolat de societate, or, suspendarea condiționată a executării pedepsei, corespunde scopului și principiilor generale de aplicare a pedepsei penale, prin urmare, termenul pentru care va fi suspendată executarea

pedepsei de 3 ani, este un termen justificat și corespunzător pentru ca inculpatul să se corijeze și ca pe viitor să nu comită fapte infracționale.

Instanța de apel a considerat necesar de a sublinia faptul că dispunerea suspendării condiționată a executării pedepsei este o măsură legală și temeinică, aplicată în corespundere deplină cu condițiile stabilite la art. 90 Cod penal și care în esență oferă un sistem de garanții sub aspectul eficienței și poartă o severitate accentuată de natură să exprime un tratament adecvat inculpatului și să garanteze resocializarea sa viitoare pozitivă, scopul pedepsei fiind atins și fără condamnarea lui la o pedeapsă privativă de libertate reală.

Prin urmare, instanța de fond justificat a conchis că o pedeapsă privativă de libertate neaplicată condiționat în temeiul art. 90 Cod penal, este echitabilă la caz, care va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane. Astfel, instanța de apel a susținut această poziție și a considerat că anume această pedeapsă este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpat, iar pedeapsă stabilită inculpatului este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social al faptei comise de inculpat, cât și personalității lui.

Totodată, apelul avocatului inculpatului cu privire la aplicarea unei pedepse de altă categorie, sub formă de amendă, nu va atinge scopul pedepsei din motivele indicate mai sus, astfel încât acesta apel nu a fost susceptibil de a fi admis.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea parțială a deciziei în partea stabilirii pedepsei inculpatului și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care să fie exclusă aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În motivare recurentul a indicat că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra argumentelor din cererea de apel, justificând soluția instanței de fond în partea modalității de executare a pedepsei stabilite inculpatului, deși nu s-au constatat circumstanțe ce ar justifica suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea, or, personalitatea inculpatului nu prezintă garanțiile unei bune conduite, care ar fi permis instanțelor de fond și apel de a da dovadă de clemență în privința respectivului;

- instanțele de fond și cea de apel nu au ținut cont de faptul că inculpatul nu a recuperat paguba materială, nici morală părții vătămate, nu a intervenit cu un ajutor fizic, cunoscând că partea vătămată este imobilizată la pat pentru o perioadă nedeterminată de timp, nu s-a interesat despre necesitățile ei;

- inculpatul a recunoscut vina doar pentru a putea pretinde la stabilirea în privința sa unei pedepse penale condiționate;

- pedeapsa stabilită inculpatului nu va duce la atingerea deplină a scopului legii penale privind corectarea și reeducarea acestuia în vederea neadmiterii pe viitor a careva încălcări a ordinii de drept.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Din conținutul recursului se constată că procurorul face trimitere la temeiurile de casare stipulate de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, menționând că prin decizia contestată, inculpatului i-a fost aplicată o pedeapsă prea blândă raportată la fapta comisă de acesta, de aceea, la caz, a fost aplicată pedeapsa individualizată contrar prevederilor legale, instanța nemotivându-și suficient hotărârea în acest aspect, adică critică primordial aplicarea art. 90 Cod penal față de inculpat.

Conform art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, *hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, însă instanța de recurs precizează că recurentul, referindu-se la pct. 6 din norma menționată, a indicat că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, fără a-și argumenta temeiul invocat, ceea ce rezultă că acesta este introdus cu titlu declarativ și urmează a fi respins ca neîntemeiat.*

Verificând materialele dosarului în raport cu criticele enunțate, Colegiul penal conchide că instanța de apel și-a motivat concluzia prin statuarea faptului că a acordat deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75 Cod Penal, art. 364¹ Cod de procedură penală în coraport cu prevederile art. 90 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana inculpatului, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării ei, precum și de condițiile de viață ale familiei acesteia.

Față de cele ce preced, Colegiul penal consideră că temei pentru aplicarea unei pedepse mai aspre, cu închisoare reală, în privința inculpatului la moment nu se constată, or, pedeapsa stabilită răspunde atât principiului proporționalității, cât și

scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și de prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Instanța de recurs notează că, pentru a se reține eroarea de drept stipulată în pct. 10) și pentru a se statua că s-au aplicat pedepse individualizate contrar exigențelor legale, instanțele de fond urmau să facă abstracție de prevederile art. 75 și 90 Cod penal, care reglementează criteriile generale de individualizare a pedepselor și condițiile de aplicare a institutului suspendării condiționate, în raport cu circumstanțe agravante și atenuante etc., ținând seama de limitele stabilite în partea specială a Codului.

Astfel, Colegiul penal respinge ca neîntemeiat argumentul procurorului precum că, pedeapsa stabilită acestuia este prea blândă și una inechitabilă, din considerentul că aceasta este echitabilă și direct proporțională cu caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, și anume, la caz, trebuie avute în vedere că inculpatul a comis o infracțiune din imprudență, a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele comise, anterior nu a fost atras la răspundere penală, la locul de trai se caracterizează satisfăcător, la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află.

Mai mult ca atât, procurorul, solicitând excluderea prevederilor art. 90 Cod penal la aplicarea pedepsei în privința inculpatului, nu a invocat careva motive care ar justifica aplicarea unei pedepse cu executare reală, or, criticile formulate de procuror au format obiect de discuție la judecarea cauzei penale și în instanța de apel și cărora li s-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie, iar argumentele invocate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare în sensul rejudecării deciziei instanței de apel.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul concluzionează că, instanța de apel a pronunțat o decizie întemeiată și motivată, care corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, iar temeiurile invocate nu persistă în cauză, fapt ce permite declararea inadmisibilității recursului pe motiv că acesta este vădit neîntemeiat.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că s-a aplicat inculpatului pedeapsa individualizată conform prevederilor legale, astfel încât recursul ordinar declarat de procuror este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar criticele din recursul înaintat de procuror, sunt vădit neîntemeiate.

8. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Țurcanu Svetlana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2021, în cauza penală privindu-l pe SHORBAJI Ebrahim, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 16 iunie 2022.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Ion GUZUN